

פיתוח עסקי במזרח הרחוק – סין הזדמנות שכדאי להצטרף אליה

עדי כתב

Bsc. ee MAMM

מנכ"ל כ.א.ל טכנולוגיות סיליקון

השינוי שעוברת סין במיוחד ומדינות מזרח אסיה מהוות הזדמנות. לאורך השנים התרגלנו לעבוד עם ספקים מהמזרח בכל תחומי ההי-טק בעיקר בתחומי היצור. לנו ככ.א.ל גם ישנן לקוחות במזרח הרחוק: בסין, בטיוואן ואף ביפן אבל בשנים האחרות כל מדינות המזרח התחילו בשינוי ובמיוחד סין.

המדינה הגדולה ביותר במזרח – סין, החלה לפתח בעצמה מוצרים, תחת מותגים עצמאיים. לא עוד העתקות, לא עוד אימוץ טכנולוגיה מהמערב או מיפן וטיוואן. הסינים החלו לפתח טכנולוגיה ומוצרי הי-טק לשוק המקומי ואחריי שתבססו בו החלו לפתח מוצרי הי-טק לשווקים הבינלאומיים. אם בעבר לא ראינו במערב מותגים סינים, היום משווקים החברות הסיניות מותגים איכותיים תחת מותג בשם המקומי הסיני.

השינוי שעברה סין מקורו בכיוון ומימון מביז'ינג. ההנהגה המרכזית הסינית הקצת משאבים רבים ביותר לשם פיתוח מקומי וקניית של IP על מנת להטמיעו באופן חוקי בסין. לאחרונה הקצתה המדינה עשרות ביליונים של RMB לפרויקטי הפיתוח המקומי. ברור שהדבר יצר אלפי מקומות תעסוקה בתחום הפיתוח והסינים החלו לפתח טכנולוגיות, חומרה ותוכנה בכל התחומים. הסינים שמעוניינים לשווק את התוצרת מחוץ לסין מבצעים פיתוח חוקי באופן שיאפשר להם שווק למדינות המערב ואסיה.

הסינים שעברו שני שיניים בשנים האחרונות: הראשון מעבר לפיתוח עצמי מהעתקה של מוצרים; והשני, שעדיין מתרחש, מעבר מפיתוח מוצרים פשוטים, באיכות נמוכה מבוססי מחיר זול למוצרים עתירי טכנולוגיה, מתעסקים היום ביציאה לתחום שהמערב עוסק בו, מוצרי איכות גבוהה, עתירי טכנולוגיה במחיר גבוהה. לשם כך, נחוץ פיתוח רב ולכן, הסינים מנסים להדביק את קצב הלימוד ופיתוח הטכנולוגיה באפיקים להם אין ניסיון כדוגמת פיתוח שבבים אנלוגיים, RF ושימוש בסנסורים, פיתוח מוצרים לתחום הרכב וכדומה.

מצב זה אינו דומה למדינות האזור: טיוואן, יפן, הודו, הונג קונג, קוריאה וסינגפור.

בניגוד לסין לה חסר ידע בתחום הטכנולוגי לטיוואן, יפן וקוריאה קיים הידע הזה והוא מבוסס מאוד. למרות שאת כל מדינות האזור מתאימות את עצמן למצב החדש שכן כולן מוכרות מוצרים, ידע ושירותים לסין.

הונג קונג שהיא חלק מסין ומקבלת תקציבי פיתוח מביז'ינג החלה לעודד חברות הי-טק לפתוח בתחומה מרכזי פיתוח אודות לתשתית האינטרנט, המיקום ומודל המס של המדינה. אמנם להונג קונג אין מוניטין של איזור הי-טק אולם למהנדסים מהונג קונג יש יתרונות רבים בהם היכולת הבינלאומית, הבנה מערבית יותר ומנטליות יותר יציבה (במיוחד בהשוואה לסין וטיוואן). הונג קונג אם כך מקום אידיאלי למיקומו של מרכז פיתוח ומרכזי עסקיים לחברות ההי-טק ונוסף על כך מיקומו הגיאוגרפי של האי מאפשר להגיע ללקוח לפגישה ולהספיק לישון בבית בהונג קונג. מדינת הונג קונג מאפשר מודלי מיסוי לחברות וקירבה גיאוגרפית לסין באופן הטוב ביותר באזור.

טיוואן שעוסקת פיתוח טכנולוגיה משל עצמה וגם שירותים לחברות סיניות מבוססי מחיר, התחילה לעבור שינוי בעקבות סין. טיוואן שהבינה את השינוי המתרחש בסין החלה להשקיע בפיתוח מוצרים

ושרותים עתירי טכנולוגיה מקומיים אולם יצורם הועבר לסין לשם הוזלת היצור. גם בטיוואן לאורך השנים עסקו בהעתק מוצרים לאור הדרישה בסין אבל ההתמקדות השתנת לפיתוח מוצרים עצמאיים.

סין הבינה שלה יש מהנדסים טובים אולם יצירתיות וחדשנות הוא אינו ב-DNA של האומה. לכן ביז'יניג מנסה למקד היום את מקור החדשנות לא רק בסין אלא גם בהונג קונג, מדינה בה יש יצר חדשנות ואוריינטליות בינלאומית מובהקת. גם ביפן חלחלה התובנה שהעדר יצירתיות פוגעת במדינה וראש משלת יפן הציב את החדשנות כאחד מיעדי המדינה.

הרבה עסקים יש לנו ביפן ולאחר פגישות רבות עם חברות הי-טק מיפן, אני מתפעל מאוד מתהליך הפיתוח של מוצרי עתירי טכנולוגיה ביפן, תהליך השונה מהמערב במיוחד לאור התפישה השונה הנובעת מהמנטאליות היפנית. אולם תהליך זה אינו משאיר מקום לחדשנות.

חברות ביפן הבינו ומכאן הפתיחות לטכנולוגיה ושרותים המהווים פריצת דרך טכנולוגית ושינוי. יפן צמאה לטכנולוגיה חדשה וחדשנות, לשם התחרות הגוברת והמשתנה מול מדינות המזרח בפרט וסין בפרט המאימת על מקומה של יפן בפיתוח וייצור מוצרי טכנולוגיה עתירי ידע מתקדמים.

סינגפור שמדורגת כאחת המדינות בעלות חדשנות הגבוהה בעולם כבר שנים רבות ממשיכה להוות מקור לסחר בינלאומי. סינגפור מבססת את עצמה כמקור ליצור ותכנון של חלקי מוצרי הי-טק עתירי ידע. אם בטיוואן מיצרים מוצרים הי-טק שלמים: תוכנה חומרה ועד למיתוג בסינגפור מתמקדים בחלקים למוצרי הי-טק כגון שבבים אבל במיוחד בסחר בינלאומי לכל מדינות מזרח אסיה ובמיוחד למדינות השכנות אשר מהוות מקור יצור והרכבה למוצרי הי-טק.

הודו שביססה עצמה כמקור לפיתוח חומרה ותוכנה מקצה משאבים רבים לפיתוח מוצרי הי-טק שלמים בתחומים אחרים ממדינות אסיה כגון מוצרים לשוק הצבאי ולשוק הרכב. הודו נהנת מקרבה יתרה למערב לאור הקשר ההדוק עם המערב בתחומי הפיתוח שהחל קודם. המהדסים ההודים שנהנים ממוסר עבודה גבוהה בשכר אטרקטיבי כבר ביססו עצמם בקרב רבות מחברות ההי-טק בעולם וגם אנחנו בחברת כ.א.ל השתמשנו ומשתמשים כבר שנים בהנדסה באזור זה.

השינוי שעוברת סין משפיעה על כל העולם בכלל ובמיוחד על העולם המערבי ומהווה אתגר לחברות רבות אשר מפחות מוצרי עתירי טכנולוגיה. האתגר נובע הן בשל עלות הפיתוח הנמוך בסין ובמיוחד מגודל השוק הסיני כשוק מטרה. בעבר הלא רחוק, חברות ההי-טק היו מפתחות מוצרים לשוק המערבי. השוק המזרח אסייתי בכלל וסין בפרט היו שווקים משניים. היום סין היא שוק המטרה המרכזי ודיי לראות את מכירות אפל בתחום הטלפונים הסלולרים להבין שבסין נמכרים הרבה יותר טלפונים סלולרים של אפל מכל מקום אחר כפונקציה של האוכלוסייה. כמובן שהשוק הסיני השתנה גם מנקודת המבט של הכנסה פנויה לנפש, דבר המאפשר לשוק הסיני לצרוך מוצרי עתירי ידע במחיר הולך ועולה.

כ.א.ל קיימת מעל עשור ונותנת שירותים לחברות הי-טק בכל העולם, ממשיכה לתת שירותים לחברות הליבה, באירופה, ארה"ב וישראל אולם יצרנו רשת קשרים והפצה בכל המזרח הרחוק כדי להיענות לצורך הקיים כעת במזרח הרחוק. הצורך החדש במזרח הרחוק מהווה אתגר אולם מהווה הזדמנות שכאי להצטרף אליה.

עדי כתב, יוצא יחידת מודיעין מובחרת, בעל תואר בהנדסת חשמל מאוניברסיטת בן גוריון בנגב ותואר שני במנהל השיווק מאוניברסיטת דרבי באנגליה. עדי כתב הוא יזם בתחום ההי-טק מזה 15 שנה ומנכ"ל כ.א.ל טכנולוגיות סיליקון וקריאטיב ציפס אסיה. שני הארגונים פועלים בעיקר בתחום השבבים ונותנים שירותי פיתוח וייצור לחברות משווקים שונים.

חברת כאל נותנת שירותים וייעוץ לחברות הי-טק שמעוניינות לחדור לשווקים המתעוררים במזרח הרחוק.

info@kaltech.co.il // www.kaltech.co.il